

Inleiding tot de vertaaltechnologie (A703006)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 3.0

Studietijd 90 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	zelfstandig werk hoorcollege groepswork werkcollege
B (semester 1)	Nederlands	Gent	

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Macken, Lieve	LW22	Verantwoordelijk lesgever
Denturck, Kathelijne	LW22	Medewerker
Lefever, Els	LW22	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodssessie
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, taaltechnologie)	4	B
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, taaltechnologie)	4	B
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, taaltechnologie)	4	B
Schakelprogramma tot Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee	3	A

talen		A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen	4	B
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee talen	3	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen	4	A, B
Keuzepakket Taalkunde	3	A
Keuzepakket Zuidoost-Europese taal	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Vertaaltechnologie, computerondersteund vertalen, automatisch vertalen, terminologie-extractie, software voor corpusanalyse

Situering

Dit inleidende vak heeft een dubbel doel. Enerzijds wil het de student theoretisch inzicht geven in de basisprincipes die gebruikt worden in vertaaltechnologische toepassingen: zins- en woordalignatie, matching, standaardformaten, automatisch vertalen, terminologie-extractie, etc. Anderzijds wil het de student ook praktische vaardigheden bijbrengen bij het gebruik van vertaalgeheugens, en tools om (parallelle) corpora te doorzoeken.

Deze tools zijn essentiële onderdelen van het vertaalproces, maar zijn ook van belang om de vertaalwetenschappelijke onderzoeksactiviteiten te ondersteunen. Dit vak kiest voor blended learning: contactonderwijs voor het theoretische deel en begeleide e-learning voor het praktische deel. Het wil de studenten ook aanzetten tot levenslang leren.

Inhoud

De cursus bestaat uit een theoretisch deel en een praktisch deel waarin de volgende onderwerpen behandeld worden:

Theoretisch deel:

- inleiding tot de belangrijkste concepten van computerondersteund vertalen
- de werking van vertaalgeheugens en zins- en woordalignatie
- de werking van automatische vertaalsystemen
- de werking en het nut van termenbanken, terminologiebeheer en terminologie-extractie
- (parallelle) corpora en corpustools
- standaardformaten voor de uitwisseling van termenbanken en vertaalgeheugens

Praktisch deel:

- vertaalgeheugens
- zinsalignatiesoftware
- automatische vertaalsystemen
- terminologie-extractie
- concordantiesoftware + geavanceerde zoekopdrachten op het Internet

Begincompetenties

De student heeft inzicht in grammaticale structuren en beheerst basisvaardigheden bij het gebruik van de computer

Eindcompetenties

- 1 Basiskennis en inzicht bezitten in het domein van de vertaaltechnologie [B1.7 met toetsing]
- 2 Relevante elektronische hulpmiddelen kennen, efficiënt en adequaat gebruiken en kritisch evalueren [B6.5 met toetsing]
- 3 Het nut van vertaaltechnologische toepassingen inschatten en adequaat inzetten. [B6.6 met toetsing]
- 4 Onder begeleiding een onderzoeksvraag formuleren over een onderwerp dat verband houdt met de toegepaste taalkunde, gepaste onderzoeksmethodes kritisch hanteren bij het uitwerken en het beantwoorden van de onderzoeksvraag, en er een wetenschappelijk onderbouwde reflectie over

ontwikkelen. [met toetsing]

- 5 Vanuit de verworven competenties medeverantwoordelijkheid nemen en functioneren in team [met toetsing]

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Theoretisch deel: hoorcolleges

Praktisch deel: begeleide zelfstudie, groepswerk en facultatieve werkcolleges

Bij het traject taaltechnologie wordt een bijkomende verdiepende taak uitgewerkt (ter waarde van 1 studiepunten).

Lesopnames worden ter beschikking gesteld

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Inleiding tot de vertaaltechnologie

Richtprijs: € 10

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Type: Slides

Naam: Slides

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Software

Naam: Wordfast Pro, YouAlign, AntConc, SketchEngine, Online MT systeem en generatief AI-systeem (bijv. Mistral Le Chat)

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Online beschikbaar : Ja

Referenties

- Andrew Rothwell, Joss Moorkens & Maria Fernández-Parra (2023) Translation tools and technologies (2023). Routledge
- Stefan Baumgarten and Michael Tieber (2025) The Routledge Handbook of Translation Technology and Society. Routledge

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via UFORA en tijdens de lessen. Individuele en collectieve feedback tijdens de colleges of via UFORA.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Vaardigheidstest, Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Eerste examenperiode:

(Goedgekeurd)

- Schriftelijk examen (theoretisch deel)
- Participatie, vaardigheidstest en werkstuk (groepsopdracht) (praktisch deel)

Tweede examenperiode:

- Idem, groepsopdracht wordt aangepast naar een individuele opdracht.

Eindscoreberekening

Theoretisch deel: 80%

Praktisch deel: 20%

Tweede zittijd

- Deelresultaten kunnen worden overgedragen naar de tweedekansexamenperiode. Indien een student slaagt voor een onderdeel (theoretisch of praktisch deel), dient dit onderdeel dus niet hernomen te worden bij de tweede examenkans. Elke student heeft echter steeds het recht om toch de volledige tweede examenkans te benutten indien hij/zij nog niet geslaagd was voor het volledige opleidingsonderdeel. Het laatst behaalde examencijfer telt bij de berekening van het eindresultaat.

Faciliteiten voor werkstudenten

Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid

Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip

Beperkte mogelijkheid tot feedback per e-mail voor concrete vragen.